

EXPUNERE DE MOTIVE

Privită ca raportul dintre consumul final de energie și produsul intern brut, intensitatea energetică arată că în prezent, în România se consumă de 2,5 ori mai multă energie pentru a produce echivalentul a 1000 de dolari PIB decât în țările Uniunii Europene.

Acest fapt determină creșterea prețului de cost al produselor industriale, creșterea efortului valutar pentru importul de resurse energetice, creșterea valorii facturii energetice pentru populație, fiind totodată elementul principal în generarea arrieratelor financiare în sectorul energetic.

În același timp, creșterea prețului petrolului pe piața mondială amplifică efectele negative ale intensității energetice ridicate, fapt pentru care toate țările iau măsuri urgente de atenuare a acestor efectuate cumulate.

Realizarea obiectivului strategiei energetice naționale de reducere a intensității energetice necesită pe de o parte surse de finanțare a proiectelor destinate economisirii energiei, iar pe de altă parte mecanisme financiare speciale pentru a permite accesul consumatorilor de energie la aceste surse în condiții atractive.

În anul 2000, România și-a propus ca obiectiv strategic să reducă intensitatea consumurilor energetice în industrie cu 16-25% față de anul de referință 1997. Creșterea gradului de utilizare eficientă a energiei are impact favorabil asupra competitivității produselor românești la export prin scăderea costurilor, dar și asupra balanței de plăți externe prin reducerea importurilor de energie. Realizarea obiectivului menționat este dependentă de atrage-

rea de resurse financiare și de utilizarea lor prin mecanisme comerciale orientate către piață.

În acest scop, conform Legii nr.199/2000, Guvernul României a adoptat "Programul cu privire la îmbunătățirea eficienței energetice", care se bazează pe următoarele principii: reducerea bariereilor în promovarea eficienței energetice; promovarea unor mecanisme financiare adecvate; educarea consumatorilor pentru utilizarea mai eficientă a energiei; promovarea colaborării între producătorii, distribuitorii și consumatorii de energie electrică și promovarea serviciilor din sectorul privat.

România a ratificat prin Legea nr.24/1994 Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992. În baza datelor provenite de la International Energy Agency, intensitatea energetică în România și, respectiv, a emisiilor de gaze poluante se apreciază a fi, alături de Republica Cehă, printre cele mai mari din Europa Centrală și de Est în orice caz, de trei ori mai mare decât în țări precum Marea Britanie, Franța sau Germania.

Capacitatea redusă de finanțare din surse interne a investițiilor pentru creșterea eficienței utilizării energiei determină necesitatea atragerii unor surse externe rambursabile sau nerambursabile.

La solicitarea Guvernului României, prin scrisoarea 14o2/1o/MC din data de 14 septembrie 1999, Fondul Global de Mediu (GEF) a răspuns favorabil manifestându-și disponibilitatea de a acorda României, prin intermediul Băncii Mondiale, asistență financiară nerambursabilă de 10 milioane dolari SUA pentru susținerea proiectelor de eficiență energetică.

În acest interval s-au efectuat o serie de analize comparative în scopul identificării soluțiilor instituționale cele mai adecvate pentru implementarea unui proiect care să concentreze mecanisme financiare pentru susținerea de proiecte de investiții competitive bazat pe corelarea finanțării publice și private.

În urma analizelor efectuate, s-a considerat ca soluția cea mai adecvată este înființarea unei entități denumită Fondul Român de Eficiență Energetică, autonomă din punct de vedere financiar. Cheltuielile proprii funcționării Fondului vor fi asigurate de la GEF prin proiectul de 10 milioane de dolari SUA, asistența nerambursabilă acordată României.

Fondul Român de Eficiență Energetică (FREE) se constituie ca un organism de interes public, cu personalitate juridică proprie și care va gestiona resursele financiare nerambursabile primite de la Fondul Global de Mediu și va pune la dispoziție resurse pentru finanțarea proiectelor de investiții în scopul asigurării eficienței energetice iar, pe termen lung, îmbunătățirea calității mediului ambiant prin reducerea emisiilor de bioxid de carbon care generează efectul de seră.

FREE este o entitate juridică independentă care va avea rolul de instituție specializată în promovarea investițiilor de eficiență energetică, în acord cu politica Guvernului în domeniu. Înființarea și funcționarea Fondului nu este susținută financiar de la bugetul de stat.

Resursele financiare ale Fondului provin :

- a) de la organisme financiare internaționale;
- b) din donații ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, din țară și din străinătate și din sponsorizări;

c) din venituri financiare, constând în dobânzi la conturi curente și depozite ale Fondului și din dobânzi, în conformitate cu contractele de finanțare a proiectelor de investiții aprobate.

Activitățile de identificare și analiză a proiectelor de investiții, cât și cele de atragere a unor surse financiare private ale FREE vor fi îndeplinite de către un administrator al Fondului, selectat pe baze competitive.

Pentru a obține fonduri suplimentare pentru asistența tehnică de finanțare paralelă pentru proiectele de investiții, conducerea Fondului și Administratorul vor trebui să inițieze negocieri, cât mai curând posibil, cu alți potențiali finanțatori, precum și pentru asistența tehnică cu : Uniunea Europeană, Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), finanțatori bilaterali (Canada, Elveția, Austria, Olanda). Discuții preliminare cu acești posibili finanțatori au fost inițiate din faza de pregătire a proiectului "Fondului Român de Eficiență Energetică" și sunt semnale încurajatoare în acest sens.

Necesitatea înființării rapide a unui organism capabil să gestioneze resursele financiare puse la dispoziție de organisme financiare internaționale menționate, în scopul îmbunătățirii eficienței energetice cu consecința reducerii pierderilor din sectorul energetic, constituind condiția prealabilă pentru eliberarea fondurilor, impune, datorită circumstanțelor sale excepționale, adoptarea de urgență, de către Guvern, a unei reglementări.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege, anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului Român pentru Eficiența Energiei, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

